

P.Z. br. 244

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-02/17-01/04

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 6. prosinca 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika HDZ-a, aktom od 28. studenoga 2017. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Irenu Petrijčević Vuksanović, Branku Juričev-Martinčev i Antu Babića, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 244

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HDZ-a**

**Klasa:
Urbroj;**

Zagreb, 28. studenoga 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	06-12-2017		
Klasifikacijska oznaka:	740-02/17-01/04	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	6532-1-17-01	Pril.	1
		Vrij.	-

**PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA**

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda) članka 171. i 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13, 113/16 i 69/17), Klub zastupnika HDZ-a u Hrvatskom saboru podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, određeni su zastupnici: Ircna Petrijević, Branka Juričev-Martinčev i Ante Babić.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA HDZ-a**

Branko Babić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Zagreb, studeni 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske „Narodne novine“, broj: 85/10-pročišćeni tekst i 5/14-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Kazneni zakon (Narodne novine broj 125/11, 144/12, 56/15 i 61/15 (ispravak) - u daljnjem tekstu Kazneni zakon) donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je tri puta te je jednom ispravljen, prvi put je izmijenjen 2012. godine prije stupanja na snagu tako da su prve izmjene stupile na snagu danom stupanja na snagu Kaznenog zakona, a drugi put 2015. zbog uočenih problema u praksi, potrebe dodatnog usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim dokumentima te zbog potrebe da se Zakon nomotehnički i jezično doradi, treći put 2017. godine prvenstveno zbog usklađenja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

Ovim prijedlogom predlažu se četvrte izmjene i dopuna Kaznenog zakona. Zaštita djece je obveza države, a na podizanje standarda zaštite i na sprečavanje osuđenih počinitelja kaznenih djela da budu u izravnom i redovitom doticaju s djecom obvezuje Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja i Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011 o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP. Aktualni slučajevi tijekom ove godine ukazuju na potrebu žurne izmjene pravne regulative u ovom području, uzimajući u obzir ustavna načela, domaću i europsku legislativu te Smjernice za pravosuđe prilagođeno djeci Vijeća Europe.

Osnovna pitanja koja treba urediti zakonom

Ovim izmjenama i dopunom Kaznenog zakona uređuje se da mjeru zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora kod delikata nasilja i spolnih delikata treba provoditi i prema osuđenima koji su kraće vrijeme proveli na izdržavanju zatvorske kazne. Isto tako, društveno je opravdano produljiti vrijeme provjeravanja zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora za počinjenje kaznenih djela iz Glave XVI. Kaznenog zakona.

Prema važećem Kaznenom zakonu kazneni progon počinitelja kaznenih djela zastarijeva ovisno o visini propisane kazne za pojedino kazneno djelo. Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja u članku 33. traži da rok zastare za pokretanje kaznenog postupka za spolne delikte počinjene nad djetetom bude dovoljan kako bi se omogućilo učinkovito pokretanje postupka nakon što je dijete žrtva

postalo punoljetno. S obzirom na narav seksualnih delikata i posljedice osoba izložena spolnom zlostavljanju trpi, vremenski period koji joj se ostavlja da smogne snage da progovori o vrsti zlostavljanja, te pretrpi sve neugodnosti koje otkrivanje i procesuiranje počinitelja sa sobom nosi, ne smije biti ograničen. To je izuzetno važno i zbog omogućavanja prevencije u onim slučajevima u kojima postoji opasnost od ponavljanja kaznenog djela prema novim generacijama djece ukoliko se počinitelj ne procesuiru. Slijedom toga, ovim izmjenama i dopunom Kaznenog zakona uređuje se da kazneni progon ne zastarijeva za teška kaznena djela zlostavljanja i iskorištavanja djeteta,

Kazneni zakon Republike Hrvatske ne ističe pedofile kao posebnu kategoriju počinitelja kaznenih djela već govori o kaznenim djelima spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta pri čemu se razlikuju dvije dobne skupine djece koje se pojavljuju kao žrtve spolnih delikata: djeca mlađa ili starija od 15 godina. Raspon propisanih kazni je od šest mjeseci do petnaest godina zatvora, ovisno o vrsti kaznenog djela, okolnostima pod kojima je kazneno djelo počinjeno i njegovim posljedicama. U slučaju da je kaznenim djelom prouzročena smrt djeteta predviđena je kazna od minimalno deset godina do dugotrajnog zatvora. Počiniteljima kaznenih djela i potencijalnim počiniteljima kaznenih djela počinjenih na štetu djece strogim kažnjavanjem društveno je opravdano poslati poruku što ih čeka ako počine takvo kazneno djelo, ovim izmjenama i dopunom Kaznenog zakona uređuje se strože kažnjavanje za kaznena djela spolnog zlostavljanja djeteta mlađeg od petnaest godina, spolnog zlostavljanja djeteta starijeg od petnaest godina, zadovoljenja pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina, mamljenja djece za zadovoljenje spolnih potreba, podvođenja djeteta, iskorištavanja djece za pornografiju, iskorištavanja djece za pornografske predstave, teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (članak 12.) zahtijeva od država poduzimanje zakonodavnih ili drugih mjera kako bi se potaknulo svaku osobu koja zna ili sumnja da je dijete izloženo seksualnom iskorištavanju ili zlostavljanju da to prijavi nadležnim tijelima.

Posljedice donošenja zakona

Navedene će promjene omogućiti podizanje standarda zaštite djece, te pridonijeti suzbijanju spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djece i dječje pornografije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu (Narodne novine: 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17), u članku 76. stavku 1. u prvoj rečenici riječi: „u trajanju od dvije godine“, zamjenjuju se riječima: „u trajanju kraćem od dvije godine“.

U stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi:

„Vrijeme provjeravanja traje tri godine osim ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno na štetu djeteta kada vrijeme provjeravanja traje pet godina“.

U stavku 3. na kraju rečenice „briše se točka“, „dodaje zarez“ i riječi „osim ako se radi o kaznenim djelima iz Glave XVII. Kaznenog zakona“.

Članak 2.

U članku 81. stavak 2. mijenja se i glasi:

„ Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), za teška kaznena djela zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), za kazneno djelo ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.“

Članak 3.

U članku 158. stavku 1. riječi „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od 6 mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“.

Članak 4.

U članku 159. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“.

Članak 5.

U članku 160. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od 6 mjeseci do pet godina“.

Članak 6.

U članku 161. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“, zamjenjuje se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora u trajanju do tri godine“

Članak 7.

U članku 162. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“.

Članak 8.

U članku 163. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“.

U stavku 3. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina“

Članak 9.

U članku 164. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“, zamjenjuje se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina“.

U stavku 3. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina“.

Članak 10.

U članku 166. stavku 1. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina“.

U stavku 2. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom“.

U stavku 3. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od dvadeset godina ili dugotrajnim zatvorom“.

Članak 11.

U članku 302. stavak 1. mijenja se i glasi: „Tko zna da je počinjeno kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje deset godina ili kazneno djelo iz članka 158. i članka 166. ovoga Zakona na štetu djeteta te to ne prijavi premda bi takvom prijavom bilo

omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela ili počinitelja kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom predlaže se kod delikata nasilja i spolnih delikata provođenje mjere zaštitnog nadzora i prema osuđenicima koji su kraće vrijeme proveli na izvršavanju kazne zatvora. Iskustva drugih zemalja (Velike Britanije, Francuske) pokazuju da je provođenje zaštitnog nadzora nad počiniteljima spolnih delikata nad djetetom važna mjera prevencije.

Osim toga, predlaže se pojačana zaštita djetetu žrtvi kaznenog djela na način da se vrijeme provjeravanja povećava na pet godina ako je kazneno djelo počinjeno na štetu djeteta.

Uz članak 2.

Spolno zlostavljanje i iskorištavanje djeteta je jedan od najtežih oblika nasilja nad djetetom, a to podrazumijeva i odgovornost cjelokupnog društva da na odgovarajući način osudi, spriječi i onemogući takva djela. Prema KZ (NN 125/11) kazneni progon zastarijeva nakon 6 odnosno 40 godina ovisno o visini propisane kazne za pojedino kazneno djelo, dok u odnosu na kaznena djela počinjena na štetu djece, od punoljetnosti žrtve počinje teći rok zastare. Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (članak 33.) traži da rok zastare za pokretanje kaznenog postupka za spolne delikte počinjene nad djetetom bude dovoljan kako bi se omogućilo učinkovito pokretanje postupka nakon što je dijete žrtva postalo punoljetno. S obzirom na narav seksualnih delikata i posljedice koje o soba izložena spolnom zlostavljanju trpi, vremenski period koji joj se ostavlja da smogne snage da progovori o vrsti zlostavljanja te pretrpi sve neugodnosti koje otkrivanje i procesuiranje počinitelja sa sobom nosi, ne smije biti ograničen. Ovo je izuzetno važno i zbog omogućavanja prevencije u onim slučajevima u kojima postoji opasnost od ponavljanja kaznenog djela prema novim generacijama djece ukoliko se počinitelj ne procesuiru.

Uz članke 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. i 10.

Ovim člancima strože se kažnjavaju počinitelji kaznenih djela na štetu djeteta.

Uz članak 11.

Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (članak 12.) zahtijeva od države poduzimanje zakonodavnih ili drugih mjera kako bi potaknula svaku osobu koja zna ili sumnja da je dijete izloženo seksualnom iskorištavanju ili zlostavljanju da to prijavi nadležnim tijelima.

Uz članak 12.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJE

Članak 76.

1) Ako je počinitelju izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina za namjerno kazneno djelo ili u trajanju od dvije ili više godina za namjerno kazneno djelo s obilježjem nasilja ili za drugo kazneno djelo iz Glave XVI. ili XVII. ovoga Zakona i ako je kazna u potpunosti izdržana jer osuđeniku nije odobren uvjetni otpust, nad njime će se odmah po izlasku iz zatvora započeti provoditi zaštitni nadzor sukladno članku 64. ovoga Zakona i posebne obveze iz članka 62. stavka 2. točke 7. do 13. ako su mu izrečene uz zaštitni nadzor.

2) Vrijeme provjeravanja traje jednu godinu osim ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno na štetu djeteta kada vrijeme provjeravanja traje tri godine. Sud može vrijeme provjeravanja prije njegova isteka na prijedlog nadležnog tijela za probaciju produljiti za još jednu godinu ako bi bez njegova provođenja postojala opasnost od ponovnog počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovoga članka.

3) Sud prilikom donošenja presude može odrediti da se zaštitni nadzor ne provodi ako ima razloga vjerovati da osoba neće počinuti novo kazneno djelo i bez njegova provođenja.

Članak 81.

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina,
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina,
- 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine,
- 10 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od jedne godine i
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), za kaznena djela ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije protoka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produljuje se za dvije godine.

Članak 158.

(1) Tko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom mlađim od petnaest godina, ili ga navede da izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju s trećom osobom ili da nad samim sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Tko nad djetetom mlađim od petnaest godina izvrši bludnu radnju, ili ga navede da izvrši bludnu radnju s drugom osobom ili da nad samim sobom izvrši bludnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako razlika u dobi između osoba koje vrše spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju ili bludnu radnju nije veća od tri godine.

(4) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina, a ako je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 2. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(5) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(6) Tko djelo iz stavka 2. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Članak 159.

(1) Tko s djetetom koje je navršilo petnaest godina koje mu je povjereno radi odgoja, učenja, čuvanja, dušebrižništva ili njege izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se srodnik po krvi ili po posvojenju u ravnoj lozi, oćuh ili maćeha ili izvanbraćni drug ili životni partner ili neformalni životni partner roditelja djeteta koji s djetetom koje je navršilo petnaest godina izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju.

Članak 160.

(1) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina ćini spolne radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tuće pohote,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine

(2) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina počini kazneno djelo iz članka 152. do članka 155., članka 158. ili članka 159. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Članak 161.

(1) Punoljetna osoba koja osobi mlađoj od petnaest godina, u namjeri da ona ili druga osoba nad njom počini kazneno djelo iz članka 158. ovoga Zakona, putem informacijsko komunikacijskih tehnologija ili na drugi način predloži susret s njom ili drugom osobom i koja poduzme mjere da do tog susreta dođe,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko prikuplja, daje ili prenosi podatke o osobi mlađoj od petnaest godina radi počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Članak 162.

(1) Tko radi zarade ili druge koristi dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na pružanje spolnih usluga, ili organizira ili omogućuje pružanje spolnih usluga s djetetom, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Tko koristi spolne usluge djeteta koje je navršilo petnaest godina uz davanje bilo kakve naknade ili protučinidbe, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko osobu za koju je znao ili je morao i mogao znati da je dijete radi zarade silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na pružanje spolnih usluga, ili tko koristi spolne usluge tog djeteta uz naplatu, a znao je ili je morao i mogao znati za navedene okolnosti,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Tko oglašava iskorištavanje spolnih usluga djeteta,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Članak 163.

(1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u snimanju dječje pornografije ili tko organizira ili omogućuje njezino snimanje,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko neovlašteno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, širi, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje ili posjeduje dječju pornografiju ili joj svjesno pristupa putem informacijsko komunikacijskih tehnologija.

(3) Tko dijete silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zluporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na snimanje dječje pornografije,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.

(5) Dijete se neće kazniti za proizvodnju i posjedovanje pornografskog materijala koji prikazuje njega samog ili njega i drugo dijete ako su oni sami taj materijal proizveli i posjeduju ga uz pristanak svakog od njih i isključivo za njihovu osobnu upotrebu.

(6) Dječja pornografija je materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje pravo dijete ili realno prikazano nepostojeće dijete ili osobu koja izgleda kao dijete, u pravom ili simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe djece u spolne svrhe. Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga članka.

Članak 164.

(1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u pornografskim predstavama, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Tko zarađuje od pornografskih predstava u kojima sudjeluje dijete ili na drugi način iskorištava dijete za pornografske predstave,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zluporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede dijete na sudjelovanje u pornografskoj predstavi,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(4) Kaznom zatvora iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko gleda pornografsku predstavu uživo ili putem komunikacijskih sredstava ako je znao ili je morao i mogao znati da u njoj sudjeluje dijete.

(5) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se i uništiti.

Članak 166.

(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavak 1. , članka 162. stavka 1. i 2. , članka 163. stavka 1. i 2. te članka 164. stavka 1. ovoga Zakona djetetu nanescna teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je počinjeno od člana obitelji ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavka 5. , članka 162. stavka 3. , članka 163. stavka 3. i članka 164. stavka 2. ovoga Zakona djetetu nanescna teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je počinjeno od člana obitelji ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. , članka 162. , članka 163. ili članka 164. ovoga Zakona prouzročena smrt djeteta,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom.

Članak 302.

(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora deset godina ili teža kazna pa to ne prijavi iako zna da bi takvom prijavom bilo omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela ili počinitelja,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se službena ili odgovorna osoba koja ne prijavi počinjenje kaznenog djela za koje je saznala obavljajući svoju dužnost, a radi se o kaznenom djelu za koje pokretanje kaznenog postupka nije prepušteno privatnoj tužbi ili progonu po prijedlogu.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka neće se kazniti kaznom strožom od one koja je propisana za kazneno djelo koje nije prijavio.

(4) Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u životnoj zajednici ili neformalnoj životnoj zajednici s osobom koja je počinila neprijavljeno kazneno djelo ili je toj osobi srodnik po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik, osim ako je djelo počinjeno prema djetetu.

(5) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari vjerski ispovjednik ili osoba koja je prema zakonu dužna čuvati tajnu.